

I. U.
II
1308
L

ACADEMIA ROMÂNĂ
MORIILE SECȚIUNII ISTORICE
SERIA III TOMUL XI MEM. 7

OCTOIHUL DIACULUI LORINȚ

DE

N. IORGA

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

CULTURA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI

1930

MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE

SERIA III

Le i

TOMUL I (1922—23):

VASILE PÂRVAN. Considerațiuni asupra unor nume de râuri daco-scitice.	10.—
ZENOVIE PĂCLIȘANU. Luptele politice ale Românilor ardeleni din 1790-1792.	12.—
ZENOVIE PĂCLIȘANU. Din istoria bisericească a Românilor transilvăneni: «Teologul» vlădicilor uniți.	28.—
ANDREIU RĂDULESCU. Pravilistul Flechtenmacher.	16.—
TEODOR V. STEFANELLI. Cadastru și cărți tabulare.	5.—
Dr. IACOB RADU. Manuscrisurile din Bibl. Episcopiei unite din Oradea-Mare.	12.—
N. IORGA. Un colaborator francez la Unirea Principatelor, Paul Bataillard.	5.—
N. IORGA. Ernest Renan.	5.—

TOMUL II (1923—24):

VASILE PÂRVAN. Historia VII.	40.—
ANDREIU RĂDULESCU. Publicitatea drepturilor reale imobiliare și registrele de proprietate.	15.—
TEOFIL SAUCIU-C. SĂVEANU. Un fragment de <i>ΑΗΚΥΘΟΣ</i> funerar atic de marmoră.	6.—
SILVIU DRAGOMIR. Originile coloniilor române din Istria.	8.—
ION I. NISTOR. Pomenirea lui Dimitrie Cantemir-Voevod.	8.—
C. MARINESCU. Inițierea Mitropoliilor în Țara-Românească și în Moldova.	8.—
Dr. ANDREI VERESS. Pribegia lui Grigorașcu-Vodă prin Ungaria și aiurea.	20.—
N. IORGA. Comemorarea lui Jules Michelet.	5.—
N. IORGA. Un cioban dascăl din epoca de tranziție a culturii noastre.	5.—
TEOFIL SAUCIU-C. SĂVEANU. Memnon, titularul decretului de onoare atenian. I. G. II, 1, 356.	8.—
N. IORGA. Note polone.	12.—

TOMUL III (1924—26):

ION ANDRIEȘESCU. Piscul Crășani.	40.—
V. PÂRVAN. Getica.	800.—

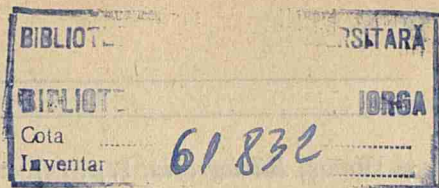
TOMUL IV (1924):

IOAN C. FILITTI. Despre Negru-Vodă.	12.—
VINTILĂ MIHĂILESCU. Așezările omenesti în Câmpia Română la mijlocul și sfârșitul sec. XIX.	25.—
Dr. ANDREI VERESS. Campania creștinilor în contra lui Sinan-Pașa.	25.—
P. P. PANAITESCU. Influența polonă în opera și personalitatea cronicarilor Grigore Ureche și Miron Costin.	60.—
N. IORGA. I. Domnița Anca și patronajul ei literar; II. O prigonire politică sub Fanarioți.	25.—
N. IORGA. I. Cea dintâi istorie universală tipărită în Transilvania; II. Moșiile familiei Beldy în Țara-Românească.	12.—
N. IORGA. Procesele călugărilor dela Sântile și Gheorghe, pisarul leșesc.	10.—
I. VLĂDESCU. Inceputul anului în cronicile moldovenești până la Ureche.	12.—
G-ral R. ROSETTI. Studii asupra chipului cum se făptuia războiul de către Ștefan-cel-Mare. — Mem. I—III.	25.—

TOMUL V (1925—26):

N. IORGA. Comemorarea lui Edgar Quinet, cu ocaziunea semicentenarului morții lui.	5.—
IOAN ANDRIEȘESCU. Considerațiuni asupra tezaurului dela Vâlci-Trân lângă Plevna (Bulgaria).	15.—
AL. BUSUIOCEANU. Câteva portrete noi ale lui Mihai-Viteazul.	8.—
ANDREIU RĂDULESCU. Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor.	30.—
N. IORGA. Trei călători în Țările Românești: Caronni, Rey, Kunisch și originea «Lucafăruului» lui Eminescu.	10.—
I. LUPAȘ. Din activitatea ziaristică a lui Andreiu Mureșeanu.	60.—
N. IORGA. Lucruri noi despre Chilia și Cetatea-Albă.	15.—
N. IORGA. Un prinț portughez cruciat în Țara-Românească a sec. al XV-lea.	10.—
N. IORGA. O istorie a lui Mihai-Viteazul de el însuși.	10.—

II 1308 L

OCTOIHUL DIACULUI LORINȚ

DE

N. IORGA

Sedința dela 13 Decembrie 1929

Un prieten cleric din Țara Oltului în Ardeal dăruiește bibliotecii pe care eu însumi am dăruit-o țerii, o carte bisericească de un mare preț.

E vorba de un Osmoglasnic sau Octoih slavon tipărit *înainte de seria lungă a lui Coresi*, în Ardeal, la Brașov, de un cunoscut meșter de tipar care e Lorinț diacul ori, pe românește, Lavrentie.

Iată, întâiu, descrierea volumului, care, cas destul de rar pentru aceste vechi tipărituri, e absolut complet.

Sunt 190 de pagini, pe care le-a numerotat unul din proprietarii contemporani, poate acel Sarul care-și înseamnă undeva numele (« pis eu Sarul vâl. (*sic*) »)¹).

Pe cea dintâiu e imitația în mai mic și mai sărac a frontispiciului cu împletiri de linii din edițiile apărute în Țara-Românească încă din prima jumătate a acestui veac al XVI-lea. Altul la fol. 113 V^o corespunde lucrării tipografului care a dat Triodul-Penticostariu, acesta însuș luându-se după acela al Evangheliarului din 1512. De acolo (v. Bianu

¹) La fol. 98 V^o: « pis gramatic Leca (*bis*) logofăt ot Pitești ». Litera e de pe la 1600. O mică pecete contemporană în negru pe fol. 124 V^o, 125 V^o pare să fie a lui Leca. Dintr'o foaie românească lipită la urmă a rămas numai un colț. De o parte, un început de slavoslovie de pe la 1650—80, de alta:

...Ddzău purtător
...thimie Sava
...și Athanasie
...maice
...și.

In josul ultimei pagini: Amă luatū as....

și Hodoș, *Bibliografia*, I, p. 15), en-têtul de la fol. 126 V^o). Frontispiciul dela fol. 127 V^o sau 161 redă frumosul desemn din 1512 dela *Bibliografie*, I, p. 11. V. și cel dela pagina 142, asemenea cu cel dela 113 V^o. Literele maiuscule sunt copiate ca *b* dela pagina 1 după ale Evangheliarului din 1512. Cele obișnuite însă se prezintă pe alocurea foarte slab: strâmbe, lipsite de unitate, rău prinse în linie, șterse. Proprietarul a făcut ici și colo adause manuscrise, înlocuind chiar, astfel, o foaie care lipsiă. Titlurile, însemnările, literele cu roșu sunt dese.

Pe pagina din urmă e următoarea notiță care fixează locul și data publicației, precum și numele meșterului care a condus lucrul.

Понеже иже въ Троици покланѣми бѣ, вѣговзвѣоли црковъ свое
испълнити разанчними книгами въ славословіе и полсж прочитающим.

Бъзревновахъ поспешеніемъ стго дха. и любовіе еже къ ежетвним
и сткним црквамъ. и написахъ сѣм дше спейжм книгс ѿсмогласникъ въ
испълненіе славословію трислнечнаго въ ѣдинствѣк покланѣмаго ежетва.
млаже юніе. и съ възрастніе и старіе чкѣтжщениай въ спкѣажщени.
йліи пішжще. любѣк хѣк рѣди испрѣвѣкти. инаже оу сръдно потѣцавш
хсѣм иасіе дѣло блѣвѣкти. да бѣвон славѣще ѿца и знегоже въск сѣа
ижевъск дха стго бнем же въск, зде оуласчїи съмрїеніе млеть.
таможе сее свѣтѣѣ взарїи сѣм блгодѣтїю аминь. Повелѣнїе жс-
панъ Лоринць дїѣкъ брашевскомс и четири шченичъ трсднх сѣм ѿ семь;
и съ писахѣ сїе [книги. въ лѣто з о е. почѣсесѣ сїе книги. мѣца
генарїе к. днѣ. и съврѣшншесѣ мѣца юніе. к. днѣ въ градъ брашевѣ.

Iată și traducerea de eleva mea, d-ra Vera Merenco:

«Deoarece cel în Treime închinat Dumnezeu, a binevoit să înzestreze biserica sa cu felurite cărți întru mărirea și folosul celor ce vor ceti, râvnind cu ajutorul Sfântului Duh, și cu dragoste pentru dumnezeieștile și mântuitoarele de suflete biserici am scris această carte de suflet folositoare Octoihul întru împlinirea măririi a Celei în trei fețe în unitate închinatăi Dumnezeiri, ca tinerii și vrâstnicii și bătrânii ascultând-o, cântând sau scriind, întru dragostea lui Hristos să se îndrepte.

«Iar pe noi, cari cu bucurie la această treabă ne-am străduit, binecuvintează-ne, ca, slăvind pe Tatăl și din el Sfântul Fiu și cu El pe Prea-sfântul Duh dela care e tot,

«aici vom primi smerenie, milă, iar acolo ne vom lumina cu harul, amin.

«După învățătura jupânului Lorinț diacul din Brașov, și cei patru ucenici s'au trudit întru aceasta și au scris această carte în anul 7075. S'a început

această carte în Ianuarie 20 și s'a isprăvit în luna Iunie, în ziua de 20, în orașul Brașov».

Lorinț e pomenit ca tipăritor al Evangheliariului slavon din Bălgrad la 7087 (1568—9): o spune însuși într'o formă asemenea cu cea de aici (Bianu și Hodoș, *l. c.*, p. 75, no. 24). Iși zice «diac», fără să arăte unde.

Acum câțiva ani însă, în memoriul meu «Cea dintâiu istorie universală tipărită în Transilvania, Moșiile familiei Beldy din Țara-Românească» (IV, 6; 1925), scriam, după o vizită la Muzeul Ardelean din Cluj, aceste rânduri: «Biblioteca Universității posedă un Evangheliariu slavon, tipărit de un *ieromonah Lavrentie pe la 1570*, când îl cumpără dela el starostele de Cernăuți Broștog (Bruchstück, prin polonește). D. Roșu, bibliotecar, semnalându-mi acest produs necunoscut al tiparului pentru Români în secolul al XVI-lea, mi-a anunțat un studiu asupra lui. Cred că *Lavrentie e diacul Lorinț* de pe lângă Coresi, cel cu Evangheliariul din 7087» (*l. c.*, p. 389—9).

Deci Lorinț-Lavrentie, ieromonahul-diac, a tipărit și această din urmă carte înainte de 1570, pe vremea când, la 1567, publică Octoiul. *Atelierul lui, cu cei patru ucenici, e alături de al lui Coresi și în concurență cu acesta. Ceeace nu reieșă până acuma*¹⁾.

Dar opera lui Lorinț pare a fi mai întinsă încă.

Acum trei ani, meritosul preot V. Ursăcescu semnală în aceste «Memorii» (III, 6) o Psaltire slavonă, pe care credeă că poate s'o așeze «între 1577 și 1580», iar locul de tipărire să fi fost «Brașovul sau Alba-Iulia», după cum tipăritorul a fost «Coresi sau Lorinț» (p. 9; cf. pe cea dela n-l 34 al «Bibliografiei»).

Octoiul are 26 de rânduri pe față; Psaltirea numai 15—9. Dar frontispiciile sunt și ele împrumutate dela primele tipărituri. Literele sunt identice, și unele prescurtări sau aruncături de-asupra liniei corespund. Aceeaș nesiguranță în desfășurarea rândului.

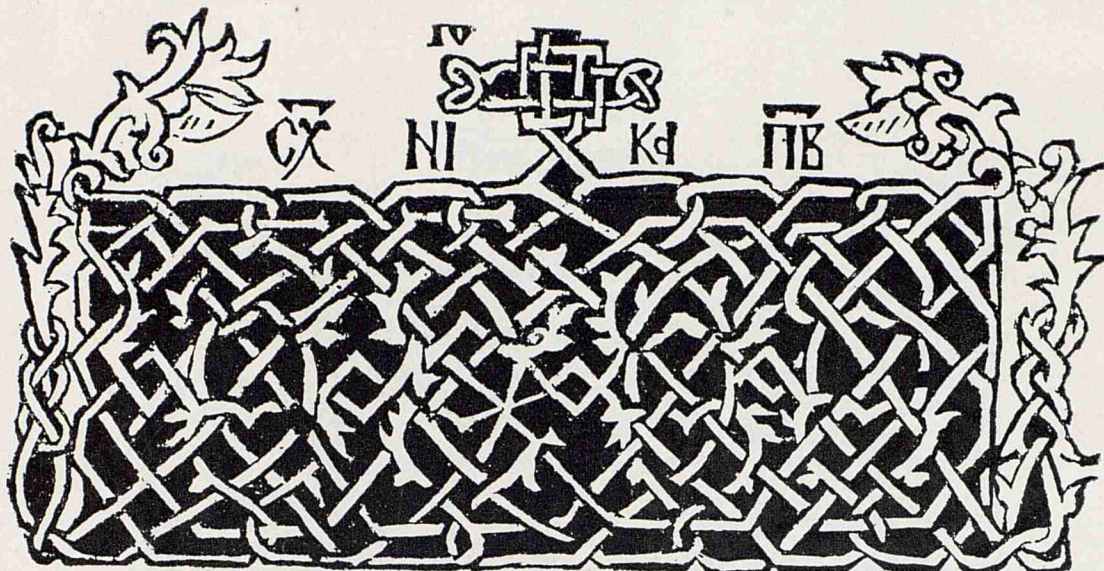
E destul, cred, ca să punem și această lucrare în sama lui Lorinț, nu a lui Coresi. Poate tot al lui să fie *Slujebnicul* cu 17 rânduri pe pagină pe care «Bibliografia»-l cuprinde supt n-l 33.

¹⁾ Un Laurentius Literatus măsură poduri la Brașov în 1541 (*Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt*, III, p. 120); nu s'ar potrivi cu «diacul» nostru. Soco-telile Brașovului nu s'au tipărit pentru anii 1560—70.

Coresi are un merit: el se gândește și la răspândirea cărții românești; Loruț rămâne următorul vechii tradiții slavone. Intre personalitatea celor d'întău tipografi români în Ardeal este deci o deosebire.

Dar și o apropiere. Călugări, diaci, ei represintă în istoria tiparului nostru altceva decât vechea școală sârbească, de rădăcini venețiene, a lui Macarie, a lui Dimitrie Logofătul, nepotul lui « Bojidar », cel zis și « Liubavici » și a lui Moise, cel care întrebuițează « matrițele » acestuia. E o trecere la lucrul românesc mai modest, mai sărac, mai puțin îngrijit. E un fel de folklore tipografic, și Loruț e mai adânc în această vulgarizare decât Coresi, ale cărui ambiții sunt mai mari și realizările mai alese.

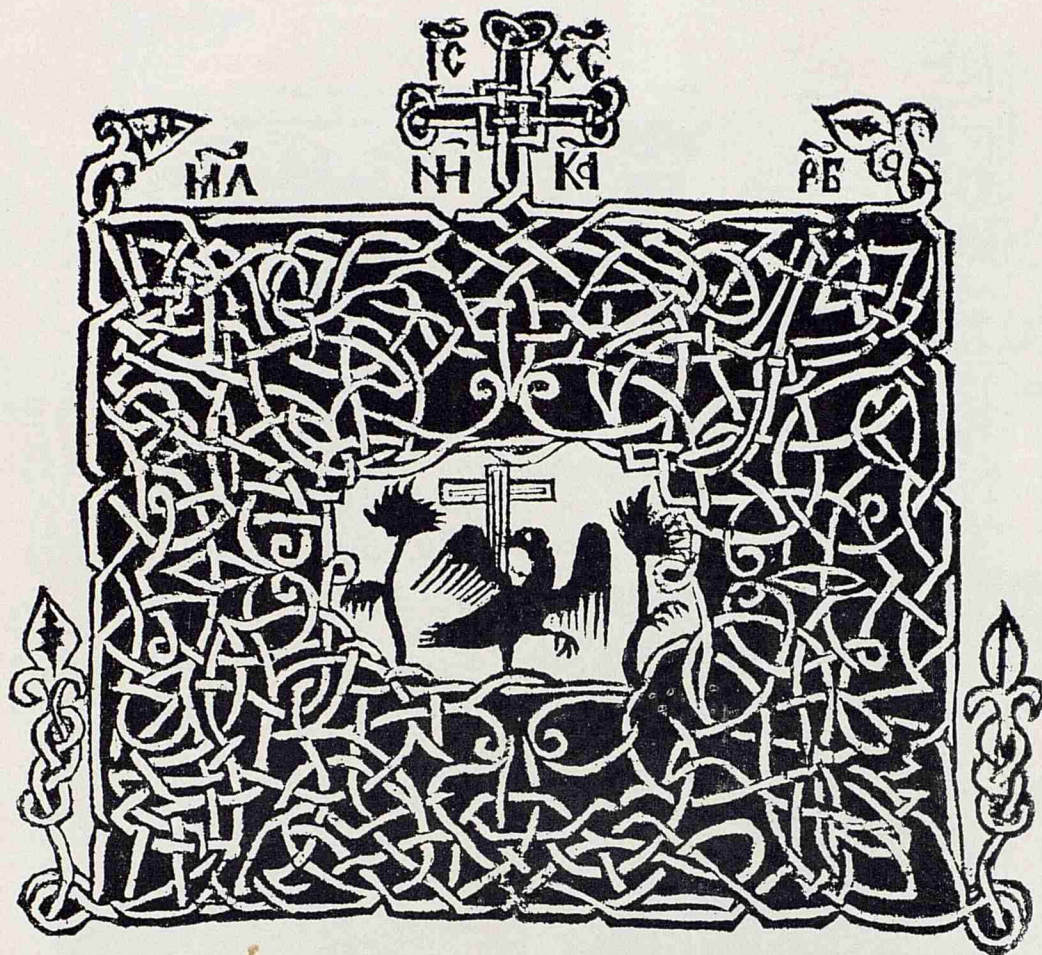
ВЪСХВОТЪ ВЕТЕРНА

МЛТИ ВЕТИРНИ, НАИИ ВЪЗВАХЪ • СТЫ Д • И БО
 ЕМ: СТИХЪВЫ ВЪСКРЪСНЫ. ГЛАСЬ, З. ✽ ✽
 ПРИДАТЕ ВЪЗРАДНМОА САСПАТІЕ ПРЪЗНТЛ
 ЕСИ. СТЫ ВЪДЪВШЕ ВЪСКРЪСЕ ПОДВАШЬ,
 А • СЛАВА ИНИѢ • Б • МѢИ ОУБО ПЪЗНАСЕ ✽
 ПЫСАМЕ НАВЕЛІЦЪИ ВЕТИРНИ ПОСТНХОВАѢ,
 СТЫХЪРЫ СІА, ВЪСКРЪСНЫ • ВЪСКРЪСЕ ПЪЗГО
 БА СНОСЪ МІРА • ИСЪВЪЗДВЪЖЕ УЛКЫ СЪПЛЕВІА
 СВОЕА, ТИ СЛАВА ТЕБѢ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽ ✽
 ТАЖЕ ПОДОБНЫ, ПРЪСЪТЪИ ВЪЕ ГЛАСЬ ТИЖДЕ.
 ПЪ ДНѢ БАНТЬ СТИХЪ • ПОМѢНА ИМАТВОЕ ВЪ
 ВЪСЪТКОМЪ РЪДѢ ИРЪДѢ • ВЪЗНИММЪ ОУКЛА
 ЛНОМУ ДѢО, НЕ ДАГУАЩОУ НЕИ СЪЦЛАНѢ • ОЮ
 ПОСТНВО ИДАЖЕ ДОСТАРОСТН, ОНЕВРЪЖЕНІА
 ИОБЕНІАА ПРИАША СТЪТИ НАМА КРЪПОСТЬ, И
 БЫХЪ НЕПОТЪРЪБЕНЪ НЕ СЪЗМЫСЛЬНІ • СЛАЖНЪВЪ

ГІ

рмѣ

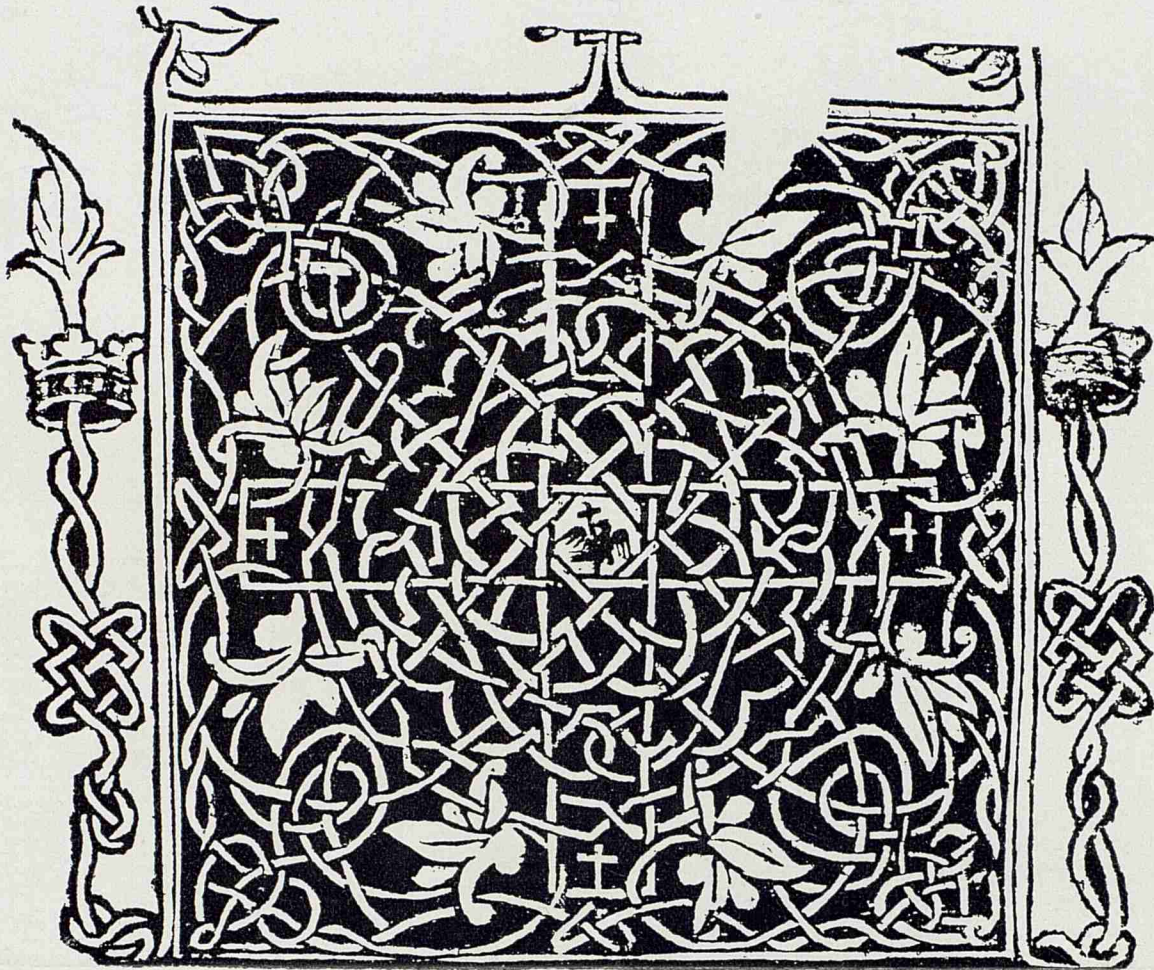

НАВЛНЦВН. НАПЗВІ

ХЪ СТІХЕРЫ ВЪСКРѢСНВЪ ГЛАВЪ, Е. * * * * *
 ЧЪСТНЫМЪ ТВОИМЪ КРѢТѢ ХЪ. ДІАВОЛА ВОССТА
 МНЛЪ ЕСН. НВЪСКРѢНІЕМЪ ТВОИМЪ ЖЖЛО ГРѢ
 Х ВНОЕ ПРНТЯ ПНЛЪ ЕСН ВСІ СЛЪ ЕСН НА ШВРА
 ТЬ СЪМРТНЪІ. СЛЪВНТА ГДННО ГОДКЫНЪ Н ЖЕ
 ВЪСКРѢНІЕ ДААГОДУ ЧЛЪТЪСКОМУ І КО ОВТАНА
 ЗАКОЛЕНІЕ ВГДЕСА ЕА АСОЦА СІГО НАСНАА
 СТИ НВЪЗЗАША СЪ ВРАТА ПАЧЕЕ ПАРЗНІ ДЕСЦЪ

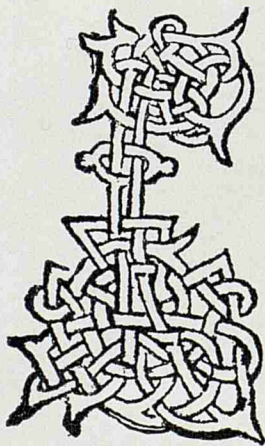

НАВЛНЦВРН. НАНЪЗВРІ

ХЪ ПОЕМЪ СТЬДЕРЫ КЪСКРЪСНЫ. ГЛАСЬ НЪ
 СЪДЕРНА ПЪНЬ ИСЛОВІСНЪ ДСАУЖЕА
 ТРГЪ ХЪ ПРИШОНЪ. ЯКО БЛГО
 ИЗВОДНЪ ЕСН ПОМНАСВАТЯ НА
 ВЪСКРЪСЕНІА РАДН ѿ РН ГН,
 НЕШВРЪСН НАСЪ ШТВОЕГО ЛНЦ
 НЪ БЛГШВОЛН ПОМНАСВАТН НА
 СЪ, ВЪСКРЪСЕНІА РАДН ѿ ѿ ѿ

963a

TOMUL VI (1926—27):

Lei
300.—

G-ral R. ROSETTI. Studii asupra chipului cum se făptuie războiul de către Ștefan-cel-Mare. — Mem. IV și V.	50.—
N. IORGA. O mărturie din 1404 a celor mai vechi «Moldoveni».	8.—
N. IORGA. O tipăritură românească la Uppsala.	15.—
N. IORGA. Goleștii și alți elevi ai lui Töpffer în Geneva.	10.—
ANDREI RĂDULESCU. Șaizeci de ani de Cod Civil.	20.—
N. IORGA. Știri nouă despre biblioteca Mavrocordaților și despre vieața muntenească în timpul lui Constantin-Vodă Mavrocordat.	18.—
N. IORGA. Cea mai veche ctitorie de nemeși români din Ardeal (1408—9).	15.—
N. BĂNESCU. Opt scrisori turcești ale lui Mihnea II «Turcitul».	30.—
G. VÂLSAN. Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir.	30.—
N. IORGA. Foaia de zestre a unei domnițe moldovenești din 1587 și exilul din Veneția al familiei sale.	15.—
V. MOTOGNA. Răsboaiele lui Radu Șerban (1602—1611).	30.—
ETTORE PAIS. Gli scavi di Pompei ed il tesoro di Mahdia.	12.—
Dr. ANDREI VERESS. Scrisorile Misionarului Bandini din Moldova (1644—1650).	25.—

TOMUL VII (1927):

300.—

CONST. C. GIURESCU. Organizarea financiară a Țării-Românești în epoca lui Mircea-cel-Bătrân.	25.—
CONST. I. KARADJA. Delegații din țara noastră la conciliul din Constanța (Baden) în anul 1415.	30.—
N. IORGA. Noi acte românești la Sibiu.	25.—
N. IORGA. Momente istorice.	8.—
N. IORGA. Informațiuni germane despre România și Basarabia pe la 1870.	10.—
Dr. ANDREI VERESS. Păstoritul ardelenilor în Moldova și Țara-Românească până la 1821.	60.—
CONST. C. GIURESCU. Nicolae Milescu Spătarul.	32.—
ȘT. METEȘ. Contribuțiuni nouă privitoare la familia boierească Buhuș din Moldova.	30.—
I. NISTOR. Răsunetul războiului din 1877 în Bucovina și Basarabia.	12.—
N. IORGA. Ultimele scrisori din țară către N. Bălcescu.	10.—
N. IORGA. Incă un portret al lui Mihai Viteazul.	10.—
ANDREI RĂDULESCU. Unificarea legislativă.	40.—

TOMUL VIII (1927—28):

320.—

H. PETRI. Relațiunile lui Jakobus Basilicus Heraclides cu capii Reformațiunii.	25.—
ANDREI RĂDULESCU. Izvoarele Codului Calimach.	18.—
N. IORGA. Imperiul Cumanilor și Domnia lui Băsarabă.	10.—
N. IORGA. O gospodărie moldovenească la 1777 după socotelile cronicarului Ioniță Canta.	12.—
I. LUPAȘ. Doi umaniști români în sec. al XVI-lea.	20.—
N. IORGA. Brodnicii și Români.	20.—
P. P. PANAITESCU. Contribuții la opera geografică a lui D. Cantemir.	25.—
G-ral R. ROSETTI. Regulamentul Infanteriei Franceze din 1 August 1791 și influența lui asupra regulamentelor de cari s'au servit oștirile românești sub Regulamentul Organic.	15.—
G-ral R. ROSETTI. Notele unui ofițer norvegian inaintea și în timpul războiului de neatarnare 1876—1878.	35.—
GR. NANDRIȘ. Patru documente dela Ștefan-cel-Mare.	15.—
N. IORGA. Rătăcirile în Apus ale unui pretendent român, Ioan Bogdan, în sec. al XVI-lea.	15.—
N. IORGA. Francmasoni și conspiratori în Moldova secolului al XVIII-lea.	5.—
Dr. A. VERESS. Nunții apostolici în Ardeal.	30.—
N. IORGA. Din originile politicianismului român: O acțiune de opoziție pe vremea Fanarioților.	8.—
N. IORGA. Informații spaniole despre războiul nostru pentru independență.	32.—
G. CANTACUZINO. Colonizarea orientală în Illyricum.	35.—

	<u>Lei</u>
<u>TOMUL IX (1928-29)</u>	200.—
N. IORGA. Cronicele turcești ca izvor pentru istoria Românilor.	12.—
N. IORGA. Portretele Domnilor noștri la muntele Athos.	20.—
D. ONCIUL. Români și Ungurii în trecut.	15.—
S. GREAVU-DUNĂRE. Bibliografia Dobrogei, 425 a. Hr. — 1928 d. Hr.	80.—
N. IORGA. Portrete și lucruri domnești nou-descoperite.	20.—
N. IORGA. Comemorarea lui Francesco Petrarca.	10.—
N. IORGA. Un boier de provincie în timpul Eteriei și Regulamentului Organic.	10.—
PĂR. HUGAS INGIGIAN. Mărturii armenesti despre Români : Valahia și Moldova.	35.—
G-ral R. ROSETTI. Rapoarte daneze asupra războiului din 1877-1878.	10.—
<u>TOMUL X (1929)</u>	400.—
G-ral R. ROSETTI. Câteva săbii ale lui Constantin Brâncoveanu	15.—
CL. ISOPESCU. Documenti inediti della fine del Cinquecento	70.—
N. BĂNESCU. Acte venețiene privitoare la urmașii lui Petru-Vodă Șchiopul.	60.—
G. SOFRONIE. Principiul naționalităților în Dreptul Internațional public	100.—
N. IORGA. Originea moldoveană a lui Enăchiță Văcărescu.	8.—
I. LUPAȘ. «Chronicon Dubnicense» despre Ștefan-cel-Mare.	30.—
P. P. PANAITESCU. Miron Costin, Istoria în versuri polone despre Moldova și Țara Românească.	85.—
N. IORGA. I. Intre Domnii Moldovei și ai Țării Românești, cum se făcea corespondența; II. Zugravi noi și vechi.	10.—
N. IORGA. Scrisori domnești din arhivele dela Stockholm.	20.—
<u>TOMUL XI (1930)</u>	
N. IORGA. Există o scrisoare de trădare a lui Mihai Viteazul?	30.—
G-ral R. ROSETTI. Știri mărunte și note relative la istoria armamentului la noi; 2. Când s'a adoptat steagul tricolor la noi.	20.—
G. BALȘ. I. Biserica din Lujeni; 2. Introducerea Pridvorului în planul bisericii moldovenești	50.—
S. MEHEDINȚI. Coordonate etnografice. Civilizația și cultura	60.—
N. IORGA. 1. Originea lui Ștefan Răzvan; 2. Petrecerea lui Vasile Lupu în exilul dela Constantinopol	10.—
GENERAL R. ROSETTI. Evoluțiunea mijloacelor și a chipului de făptuire a războiului, dela moartea lui Ștefan-cel-Mare până la a lui Matei-Basarab	25.—
N. IORGA. Octoihul Diacului Lorinț	
ANDREI RĂDULESCU. Juristul Andronache Donici.	30.—

